

Jarðasjóður og jarðeignir ríkisins
09 986

Ársreikningur 2022

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Starfsþáttayfirlit	6
Skýringar	7

Jarðasjóður og jarðeignir ríkisins

kt. 680981-1759

Borgartúni 7, 105 Reykjavík

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Jarðasjóður og jarðeignir ríkisins er ríkisaðili í A-hluta sem starfar á grundvelli laga um Jarðasjóð. Jarðasjóði ríkisins er heimilt að kaupa jarðir skv. sérstökum heimildum sem fram koma í lögum um sjóðinn, m.a. vegna almennra útilífsnota.

Starfsemi stofnunarinnar fellur undir málefnasvið 5 og málaflokk 20 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Jarðasjóður heyrir undir fjármála- og efnahagsráðuneytið. Jarðeignir ríkisins heyra hins vegar undir Ríkiseignir sem f.h. ráðuneytisins annast útleigu og daglegt utanumhald ríkisjarða. Jarðeignir eru eignfærðar hjá ríkissjóði. Mikilvægt er að virði ríkisjarða í ríkisreikningi sé endurmetið í ljósi þess að virði landbúnaðarjarða í fasteignaskrá byggir ekki á markaðsforsendum. Unnið er að heildarmati út frá eiginleikum jarða í samstarfi við Ríkiseignir og Þjóðskrá. Í ársreikningi þessum er jafnframt ekki gerð grein fyrir áætlaðri heildarskuldbindingu Jarðasjóðs vegna kaupskyldu ríkisins á eignum ábúenda í samræmi við ábúðarlög. Í gildi eru um 109 ábúðarsamningar og má áætla að heildarskuldbinding ríkisins sé um kr. 2,75 milljarðar við að leysa til sín eignir ábúenda á jörðunum ákveði þeir að bregða búi.

Á árinu 2022 var ársveltan kr. 154,0 milljónir og afkoma kr. 92,0 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. 31,1 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 1.064,2 milljónir.

Starfsemi stofnunarinnar á árinu 2022 byggir á heimildum í fjárlögum og fjárukalögum fyrir árið 2022.

Það er álit mitt að ársreikningur 2022 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu Jarðasjóðs og jarðeigna ríkisins í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Jarðasjóðs og jarðeigna ríkisins fyrir árið 2022 með rafrænni undirritun sinni.

Fyrir hönd fjármála- og efnahagsráðuneytis,

Hrafn Hlynsson,
(undirritun rafrænt)

Yfirlit um afkomu ársins 2022

	Skýr	2022	2021
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	(2.300.000)	(2.300.000)
Aðrar tekjur	3	156.252.921	117.357.595
Tekjur samtals		153.952.921	115.057.595
Gjöld			
Annar rekstrarkostnaður	4	61.994.745	138.923.977
Gjöld samtals		61.994.745	138.923.977
Afkoma fyrir fjármagnsliði		91.958.176	(23.866.382)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtagjöld,		(2.381)	(11.314)
		(2.381)	(11.314)
Afkoma ársins		91.955.795	(23.877.696)

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2022

	Skýr	31.12.2022	31.12.2021
Eignir			
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir:	5		
Fasteignir		46.675.992	46.675.992
Fastafjármunir samtals		46.675.992	46.675.992
Veltufjármunir			
Viðskiptakröfur	6	79.076.259	59.046.194
Tengdir aðilar	7	938.423.055	716.594.490
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður		0	35.373.158
Veltufjármunir samtals		1.017.499.314	811.013.842
Eignir samtals		1.064.175.306	857.689.834
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
Hrein eign	8	31.135.987	(60.819.808)
Bundið eigið fé		506.315.241	506.315.241
Eigið fé samtals		537.451.228	445.495.433
Skuldir			
Tengdir aðilar	7	55.713.011	4.905.032
Viðskiptaskuldir		836.610	814.912
Ýmsar skammtímaskuldir		0	50.000.000
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	9	470.174.457	356.474.457
		526.724.078	412.194.401
Skuldir samtals		526.724.078	412.194.401
Eigið fé og skuldir samtals		1.064.175.306	857.689.834
Aðrar upplýsingar			
	10		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisýfirlit ársins 2022

	Skýr	2022	2021
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		91.955.795	(23.877.696)
Lækkun (hækkun) rekstrartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur		15.343.093	(57.837.223)
Tengdir aðilar		(57.320.586)	30.900.007
Hækkun (lækkun) rekstrartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		(49.978.302)	50.814.912
		(91.955.795)	23.877.696
	Handbært fé frá rekstri	0	0
Fjárfestingarhreyfingar		0	0
Fjármögnunarhreyfingar		0	0
Hækkun (lækkun) á handbæru fé		0	0
Handbært fé í byrjun árs		0	0
	Handbært fé í árslok	0	0

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisýfirlits.

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru skv. kostnaðarverðsreglu og eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlaun reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlaun tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttekins endurgjalds. Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda. Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggi atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Aðrar tekjur

Aðrar tekjur samanstanda af leigu eigna.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggi kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörssdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Jarðir óafskrifað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söludegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað að hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Skýringar

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningsskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: óuppsegjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppsegjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

	2022	2021
2 Tekjufærsla fjárveitinga		
Fjárveiting ársins	(2.300.000)	(2.300.000)
	<u>(2.300.000)</u>	<u>(2.300.000)</u>
Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:		
	Rekstur 2022	Rekstur 2021
Fjárlög að fráðregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	(2.300.000)	(2.300.000)
Fjárukalög	0	0
Fjárveiting til tekna	(2.300.000)	(2.300.000)
Ráðstöfun ársins, skv. yfirliti um afkomu að fráðregnum sértekjum	94.255.795	(21.577.696)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	91.955.795	(23.877.696)
3 Aðrar tekjur		
Eignatekjur, leiga	118.978.642	117.357.595
Eignatekjur, námuréttur	37.274.279	0
	<u>156.252.921</u>	<u>117.357.595</u>
4 Annar rekstrarkostnaður		
Orkugjafar	5.826	0
Vörukaup, almenn	5.826	0
Fundir, námskeið, risna	35.100	0
Sérfræðipjónusta	7.096.137	14.383.786
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	0	350
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	0	391.023
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðipjónusta	7.131.237	14.775.159
Kostnaðarhlutdeild	54.153.662	118.182.563
Opinber gjöld	94.930	3.360.428
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	54.857.682	124.148.818
Annar rekstrarkostnaður samtals	61.994.745	138.923.977
	31.12.2022	31.12.2021
5 Varanlegir rekstrarfjármunir		
Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:		
Fasteignir	46.675.992	46.675.992
	<u>46.675.992</u>	<u>46.675.992</u>
6 Viðskiptakröfur		
Viðskiptakröfur	79.076.259	59.046.194
- Niðurfærsla vegna tapsáhættu	0	0
	<u>79.076.259</u>	<u>59.046.194</u>

Skýringar

31.12.2022 31.12.2021

7 Tengdir aðilar

Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.

Kröfur á tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	938.423.055	716.594.490
	<u>938.423.055</u>	<u>716.594.490</u>

Skuldir við tengda aðila:

Viðskiptareikningar við ríkisaðila í A-hluta ríkissjóðs	55.713.011	4.905.032
	<u>55.713.011</u>	<u>4.905.032</u>

8 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;

Hrein eign

Jöfnuður 1.1.	445.495.433	432.253.172
Breytingar á árslokastöðu fyrra árs samkvæmt ákvörðun fjármála- og efnahagsráðuneytisins	0	37.119.957
Afkoma ársins	<u>91.955.795</u>	<u>(23.877.696)</u>
Jöfnuður 31.12.	<u>537.451.228</u>	<u>445.495.433</u>

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samráði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

Af eigið fé stofnunarinnar eru kr. 506,3 milljónir sem eru bundið eigin fé, þ.e. ráðstöfun þess er ekki heimil nema heimild til þess verði veitt í fjárlögum.

31.12.2022 31.12.2021

9 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestinga.

31.12.2022 31.12.2021

Frestaðar tekjur vegna fjárfestingarfjárveitinga	46.675.992	46.675.992
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga	<u>423.498.465</u>	<u>309.798.465</u>
	<u>470.174.457</u>	<u>356.474.457</u>

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga- fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 01.01.2022	46.675.992	309.798.465	356.474.457
Fjárfestingarfjárveiting ársins	<u>0</u>	<u>113.700.000</u>	<u>113.700.000</u>
	<u>46.675.992</u>	<u>423.498.465</u>	<u>470.174.457</u>

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2022 munu kr. 0 milljónir koma til tekna á árinu 2023.

Skýringar

10 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur ekki gert skuldbindandi samninga.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum stofnunarinnar í árslok 2022.

Veittar ábyrgðir

Stofnunin hefur ekki gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óafturkallanleg loforð

Stofnunin hefur ekki veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur hennar.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningsskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.